

Dosarul nr. 3rh-37/21

Instanța de fond: CA Chișinău – M. Anton

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție – V. Doagă, I. Oprea, I. Șumcov, I. Cololevschi, N. Clima

## ÎNCHEIERE

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecători

Tamara Chișca- Doneva  
Nina Vascan  
Victor Burduh  
Nicolae Craiu  
Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire înaintată de către Agentul guvernamental,  
Oleg Rotari,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din data de 30 ianuarie 2013, prin care s-a respins recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societatea cu Răspundere Limitată, s-a menținut hotărârea Curții de Apel Chișinău din data de 26 iunie 2012,

constată:

La 02 noiembrie 2011 ÎM „GVG-Com” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru, prin care a solicitat anularea deciziei Biroului Vamal Centru nr. 179/11 din 08 septembrie 2011 cu privire la contravenție.

În motivarea acțiunii ÎM „GVG-Com” SRL a indicat că prin decizia nr. 179/11 din 08 septembrie 2011 a fost sancționată conform art. 232, lit. j) din Codul vamal cu amendă în mărime de 40 000 lei. Temei pentru emiterea deciziei de aplicare a sancțiunii a servit raportul de audit nr. 4 întocmit în baza efectuării unui audit post vămuire al activității societății reclamante pentru perioada 01 ianuarie 2010 - 01 martie 2011 și pe motiv că activitatea acestuia în calitate de declarant în nume propriu a fost efectuată contrar prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1290 din 09 decembrie 2005 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea brokerului vamal și a specialistului în domeniul vămuirii.

Societatea reclamantă a menționat că potrivit contractului nr. 02 din 05 noiembrie 2009 „OZ VURAL BIL.TUR.NAK.GIDA IHT.THR.SAN.TIC.LTD.STI” Turcia, în calitate de vânzător s-a obligat să vândă, iar ÎM „OZ VURAL” SRL, având calitatea de cumpărător s-a obligat să achite prețul convenit, iar conform pct. 1.3 al contractului menționat, destinatarul

mărfurilor este ÎM „GVG-Com” SRL, serviciile acordate de către aceasta fiind stabilite printr-un contract de prestare servicii încheiat între ultimii.

La 05 noiembrie 2009, între ÎM „OZ VURAL” SRL în calitate de beneficiar și ÎM „GVG-Com” SRL în calitate de prestator a fost încheiat contractul de prestări servicii nr. 05/11-1s/2009, obiectul contractului fiind prestarea serviciilor de intermediere și marketing pe teritoriul țării și pe teritoriul Zonei Economice Libere „Expo-Business-Chișinău”, iar conform ultimului contract ÎM „GVG-Com” SRL s-a obligat să primească mărfurile și să îndeplinească toate procedurile de vămuire a acestora și a altor servicii, astfel încât în perioada anilor 2009-2010 conform contractului de prestări servicii societatea reclamantă le-a declarat organului vamal.

Astfel, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 02 din 05 noiembrie 2009 și contractului prestări servicii nr. 05/111S/2009 din 05 noiembrie 2009, în conformitate cu declarația vamală nr. 7001I7960 din 11 octombrie 2010, ÎM „GVG-Com” SRL a introdus în Republica Moldova mărfuri în regim vamal import.

Reclamanta a invocat că, art. 12, alin. (3) al Convenției relative la contractul de transport internațional al mărfurilor pe Șosele (CMR) din 19 mai 1956, stabilește că dreptul de dispoziție asupra mărfurilor aparține destinatarului din momentul întocmirii scrisorii de trăsură.

ÎM „GVG-Com” SRL este parte a contractului de vânzare-cumpărare nr. 02 din 05 noiembrie 2009, având calitatea de destinatar a mărfurilor, căruia i-au fost livrate mărfurile, prin contractul de prestări servicii a avut obligația de a primi mărfurile și să îndeplinească toate procedurile de vămuire, de depozitare, păstrare, încărcare-descărcare a mărfurilor.

Astfel, societatea reclamantă, fiind persoana căreia i-au fost livrate mărfurile și care, în virtutea obligațiilor, le-a declarat și le-a prezentat spre vămuire, are calitate de declarant al mărfurilor importate. Calitatea de destinatar și declarant a ÎM „GVG-Com” SRL al mărfurilor importate în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 02 din 05 noiembrie 2009 este confirmată și prin declarația vamală nr. 7001I7960 din 11 octombrie 2010, unde în rubrica 8, în calitate de destinatar este indicată ÎM „GVG-Com” SRL și, tot ÎM „GVG-Com” SRL fiind indicată în calitate de declarant în rubrica 14, ceea ce semnifică declarant în nume propriu.

ÎM „GVG-Com” SRL a susținut că anterior, timp de 2 ani, în aceleași condiții toate declarațiile vamale au fost perfectate fără încălcarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1290 din 09 decembrie 2005 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea brokerului vamal și a specialistului în domeniul vămuirii, deci nu este posibilă sancționării materiale prevăzută de lit. j), art. 232 din Codul vamal.

Prin hotărârea din data de 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către ÎM „GVG-Com” SRL. (f.d. 115,116-121, vol.I)

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din data de 30 ianuarie 2013 a respins recursul declarat de către ÎM „GVG-Com” SRL, a menținut hotărârea din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 136,137-141, vol.I)

La 01 decembrie 2020, Agentul guvernamental, Oleg Rotari a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 30 ianuarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 449, lit. g) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea GVG-Com și Andronic vs Republica Moldova (nr.30061/13), care se referă la controlul legalității deciziilor adoptate de autoritățile vamale, prin care societatea reclamantă a fost obligată să achite mai multe amenzi în valoare totală de 2 520 000 de lei, pe motiv că nu ar fi respectat procedura de vămuire a mărfurilor la importul acestora.

Curtea a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, rezumate de către Grefa Curții Europene. De asemenea, Curtea a propus Guvernului să ia în considerare eventualitatea încheierii unui acord de soluționare amiabilă a prezentei cauze.

În baza art. 11 din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, Guvernul a considerat judicioasă procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze, inițiind-o la 11 septembrie 2020, în timp ce înaintarea prezentei cereri de revizuire constituie o condiție necesară pentru soluționarea pe cale amiabilă a acesteia, cu scopul de a remedia la nivel național încălcarea drepturilor societății reclamante, garantate de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și de art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție.

Astfel, a relatat că în fața Curții Europene a Drepturilor Omului, ÎM „GVG-Com” SRL, invocând art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, s-a plâns de motivarea insuficientă a deciziilor pronunțate de către instanțele naționale, precum și de încălcarea certitudinii juridice, alias principiul securității raporturilor juridice. De asemenea, reclamanta, invocând art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție, a susținut în fața Curții că ingerința nu a fost prevăzută de lege și că autoritățile vamale au considerat timp de doi ani că procedura de vămuire a fost respectată.

Agentul guvernamental al Republicii Moldova a solicitat înștiințarea participanților la proces despre prezenta cerere de revizuire și solicitarea prezentării, într-un termen rezonabil, a pozițiilor lor prin intermediul referințelor; admiterea prezentei cereri de revizuire; recunoașterea expresă a încălcării drepturilor societății reclamante garantate de art. 6 § 1 din Convenție și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție; casarea deciziei din 30 ianuarie 2013 a Curții Supreme de Justiție și dispunerea rejudecării recursului; admiterea recursului depus de societatea reclamantă împotriva hotărârii din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău; anularea deciziei de sancționare a societății reclamante întocmite de către Biroul vamal Centru pentru desfășurarea activității de broker vamal fără licență în acest sens și anularea sumei amenzii aplicate; acordarea unei satisfacții echitabile în beneficiul societății reclamante, pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a art. 41 din Convenție, în cuantum de 1 500 euro în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral, inclusiv costuri și cheltuieli, din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, sumă care va fi convertită în lei moldovenești la cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei la data transferului, cu dispunerea executării imediate a deciziei cu privire la acordarea satisfacției echitabile, prin eliberarea titlului executoriu de către Curtea Supremă de Justiție în acest sens.

La 25 ianuarie 2021, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a depus cerere de concretizare la cererea de revizuire, menționând că suma de 1 500 euro

solicitată pentru prejudiciul moral și orice costuri și cheltuieli reprezintă o sumă globală, care se referă la o singură procedură pendinte la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, chiar dacă sunt contestate deciziile pronunțate de către instanțele judecătorești în contextul a 35 de cauze naționale.

Astfel, a solicitat acordarea în beneficiul societății reclamante a câte 43 de euro, în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral și orice costuri și cheltuieli pentru fiecare caz în parte.

La 08 decembrie 2020, la 29 ianuarie 2021 și al 04 februarie 2021 în adresa ÎM „GVG-Com” SRL și Biroului Vamal Centru au fost expediate cererea de revizuire și cererea de concretizare la cererea de revizuire.

ÎM „GVG-Com” SRL și Biroul Vamal Centru nu au depus referință prin care să-și expună opinia asupra motivelor invocate în cererea de revizuire depusă de către Agentul guvernamental.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169–171.

Astfel, în legătură că Codul administrativ nu a reglementat procedura revizuirii unei hotărâri irevocabile, cererea de revizuire depusă de către Agentul guvernamental, Oleg Rotari, se va examina în conformitate cu prevederile Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1<sup>1</sup>) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Astfel, în conformitate cu art. 448, alin. (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 453, alin. (1), lit. b), alin. (6) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

În corespundere cu art. 451, alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În temeiul art. 447, lit. c) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire: Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art. 449 lit. g) și h).

Articolul 449, lit. g) din Codul de procedură civilă, prevede că revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

La rândul său, art. 450, lit. e) din Codul de procedură civilă, stipulează că cererea de revizuire se depune în interiorul termenului de derulare a procedurii de reglementare pe cale amiabilă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului - în cazul prevăzut la art. 449, lit. g).

Totodată, conform art. 5, alin. (4), lit. b) din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, în domeniul asigurării implementării la nivel național a Convenției, Agentul guvernamental în cazurile prevăzute de lege, intervine sau participă în procedurile naționale sau solicită redeschiderea acestora.

Conform art. 11, alin. (1) și (2) din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, soluționarea amiabilă a unei cauze aflate pe rolul Curții Europene poate fi inițiată doar după o notificare oficială parvenită din partea Curții Europene și poate fi derulată concomitent cu procedura prevăzută la art.10, care se aplică în modul corespunzător.

În condițiile alin.(1), Agentul guvernamental, din oficiu, la solicitarea reclamantului sau a reprezentantului acestuia, este în drept să negocieze soluționarea amiabilă a oricărei cauze aflate pe rolul Curții Europene.

În prezenta cauză, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a menționat despre faptul că Curtea Europeană a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea GVG-Com și Andronic vs Republica Moldova (nr.30061/13).

Astfel, Curtea a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, rezumate de către Grefa Curții Europene. De asemenea, Curtea a propus Guvernului să ia în calcul eventualitatea încheierii unui acord de soluționare amiabilă a cauzei.

În acest fel, la 11 septembrie 2020, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a inițiat procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze.

Cu referire la circumstanțele litigiului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că la 02 noiembrie 2011 ÎM „GVG-Com” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru, solicitând în urma completării acțiunii anularea deciziei Biroului Vamal Centru nr. 179/11 din 08 septembrie 2011 ca fiind ilegală.

Fiind investită cu judecarea cauzei, Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 26 iunie 2012, a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Ulterior, prin decizia din 30 ianuarie 2013 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de ÎM „GVG-Com” SRL și a fost menținută hotărârea din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Față de aceste împrejurări, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că pe rolul Curții Europene a fost înregistrată cererea GVG-Com vs Republica Moldova, în care reclamanta invocând art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, s-a plâns de motivarea insuficientă a deciziilor pronunțate de către instanțele naționale, precum și de încălcarea certitudinii juridice. De asemenea, reclamanta a pretins încălcarea art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție, pe motiv că ingerința în drepturile sale nu a fost prevăzută de lege.

La caz, verificând temeinicia motivelor de revizuire invocate de Agentul guvernamental, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că este justificată reexaminarea cauzei or, în viziunea completului sunt prezente circumstanțe esențiale și imperative ce vizează încălcarea drepturilor fundamentale ale ÎM „GVG-Com” SRL, garantate de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și de art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție, încălcare care constituie un viciu fundamental comis de instanța de judecată la pronunțarea hotărârii în cauză.

Pentru aceasta, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține prevederile art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, care reglementează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Analizând circumstanțele prezentei cauze și raționamentele expuse în cererea de revizuire, urmează de enunțat faptul că instanțele naționale au respins acțiunea reclamantei din motivul că aceasta nu dispunea de dreptul de a declara din nume propriu importul mărfurilor ce aparțineau altei persoane juridice.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că pe parcursul examinării cauzei, ÎM „GVG-Com” SRL a pretins asupra faptului precum că respectase aceeași procedură de vămuire a mărfurilor importate pe parcursul a doi ani, iar organele vamale nu depistaseră nici o neregulă. Or, în această privință s-a constatat că instanța de recurs nu a oferit răspuns la argumentul invocat de către recurent cu referire la faptul că legalitatea activității desfășurate de ÎM „GVG-Com” SRL a fost constatată de către însuși organul vamal, în cadrul efectuării auditului post-vămuire în baza ordinului de control nr. 87-O din 23 martie 2011, prin care s-a concluzionat că societatea reclamantă activase în calitate de declarant în nume propriu în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, înturnând toate condițiile de derulare a procedurii de declarare a mărfurilor, având dreptul de dispoziție asupra mărfurilor importate/exportate în calitate de destinatar al acestora.

Prin urmare, se reține că la adoptarea soluției de respingere a acțiunii și ulterior de respingere a cererii de recurs, instanța de recurs nu a luat în considerare toate argumentele invocate de către recurent aduse în susținerea poziției sale, iar în lipsa unui răspuns clar și exhaustiv la cel mai important argument al societății reclamante, instanța a admis încălcarea dispoziției art. 6 § 1 din Convenție. De altfel, se constată că ÎM „GVG-Com” SRL nu a beneficiat de o examinare corectă

în fața Curții Supreme de Justiție a cauzei sale, în condițiile în care avea deplina certitudine că activa în condiții de legalitate, iar argumentul invocat cu referire la acest aspect a fost unul important pentru rezultatul procesului și necesita un răspuns concret în hotărâre, pe când în prezentul caz, abținerea instanței de a furniza un răspuns explicit, a dus la încălcarea art. 6 § 1 din Convenție, deoarece recurentului nu i-a fost acordată posibilitatea de a ști dacă argumentele sale au fost neglijate sau respinse, și în ultimul caz, motivele acestei respingeri.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că nemotivarea hotărârii constituie o încălcare a dreptului la judecarea cauzei într-un mod echitabil, garantat de art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului, care obligă judecătorii naționali să-și motiveze deciziile, pentru a nu lăsa părțile într-o stare de incertitudine și a nu le crea impresia că nu au fost auzite.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene, art. 6 § 1 din Convenție obligă instanțele naționale să explice în mod corespunzător motivele pe care își bazează deciziile lor. Întinderea obligației de a motiva o hotărâre variază în funcție de caracterul deciziei și trebuie determinată, ținând cont de circumstanțele cauzei (Ruiz Torija v. Spania, § 29, 9 decembrie 1994). Totodată, deși art. 6 § 1 din Convenție nu obligă instanțele naționale să prezinte un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către un justițiabil, obligația respectivă presupune, totuși, prezentarea unor replici specifice și exprese la argumentele decisive pentru examinarea cauzei respective (Ramos Nunes de Carvalho e Sa v. Portugalia nr. 55391-13, § 185, 6 noiembrie 2018).

În consecință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în rezultatul examinării incomplete a cauzei soldată cu aplicarea amenzilor societății reclamante, în circumstanțele enunțate, a constituit o ingerință în dreptul acesteia la respectarea bunurilor sale, având în vedere că o ingerință poate fi justificată doar în cazul în care este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim, este necesară într-o societate democratică și este proporțională scopului legitim urmărit. Or, pentru aceste motive, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a observat o încălcare a dreptului reclamantei prin hotărârea judecătorească a cărei revizuire s-a solicitat, la respectarea bunurilor sale, ceea ce este contrar art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în baza art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, Statului îi revine obligația să adopte măsurile necesare pentru a proteja dreptul beneficiarilor în acest sens. În special, acesta trebuie să acorde părților la un litigiu proceduri judiciare care oferă garanțiile procedurale necesare și care permit astfel instanțelor naționale să se pronunțe în mod eficient și echitabil, în lumina legislației aplicabile. În același timp, potrivit jurisprudenței bine stabilite a Curții, jurisdicția sa de a verifica interpretarea și aplicarea corectă a legislației naționale este limitată, iar sarcina sa nu este de a lua locul instanțelor naționale, ci de a asigura că deciziile adoptate de către acestea nu sunt viciate de arbitrar sau în mod vădit nerezonabile (c. Anheuser-Busch Inc. v Portugalia, nr. 73049/01, § 83, 2007).

În aceste împrejurări, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ apreciază că echilibrul care trebuie să existe între necesitățile interesului public și imperativele drepturilor fundamentale ale societății reclamante a fost în detrimentul acesteia, având în vedere că în prezenta cauză s-a constatat că la acel moment nu a existat niciun temei legal pentru a interveni în drepturile reclamantei garantate de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Circumstanțele descrise, precum și faptul inițierii unei proceduri de reglementare pe cale amiabilă a cauzei, impun admiterea cererii de revizuire împotriva deciziei din 30 ianuarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, cu reținerea cauzei pentru reexaminarea recursului declarat de ÎM „GVG-Com” SRL împotriva hotărârii din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Or, atunci când Curtea constată că un reclamant nu a avut parte de un proces echitabil în instanțele naționale, redeschiderea procedurii de recurs cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția este obligatorie pentru înlăturarea consecințelor încălcărilor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

În ceea ce vizează solicitarea Agentului guvernamental al Republicii Moldova de acordare a unei satisfacții echitabile în beneficiul ÎM „GVG-Com” SRL pentru încălcarea constatată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține următoarele.

În baza art. 41 din Convenție, dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

Satisfacția echitabilă poate fi acordată dacă dreptul intern nu permite sau permite doar în mod imperfect, prin repunerea lucrurilor în situația anterioară, înlăturarea consecințelor măsurii incriminate.

Mecanismul de control instituit prin Convenție are un caracter subsidiar, ceea ce presupune, conform art. 1 din Convenție, că drepturile și libertățile garantate de Convenție să fie protejate mai întâi prin dreptul intern și aplicate de autoritățile naționale.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată existența unui prejudiciu moral suferit de către societatea reclamantă prin faptul neexaminării complete a cauzei sale în instanța de recurs, care nu a oferit un răspuns clar și exhaustiv la un argument esențial al recurenței ce avea un rol decisiv pentru ultima în procesul de soluționare a litigiului, astfel că ÎM „GVG-Com” SRL a continuat să suporte repercusiuni negative în urma acestei încălcări.

Prin urmare, fiind constatată existența unei violări a drepturilor reclamantei, statul are obligația juridică din perspectiva Convenției de a pune capăt acestei violări și de a înlătura consecințele în așa fel încât să se restabilească, pe cât e posibil, situația anterioară prin repararea prejudiciului sub formă pecuniară.

Astfel, prejudiciul moral se acordă în raport cu consecințele negative suferite de parte, cât și în măsura în care i-a afectat situația socială și materială, iar în temeiul Convenției Europene a Drepturilor Omului, aceste criterii se aplică prin necesitatea ca partea lezată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a reiterat că o hotărâre în care ea constată o violare impune statului pârât o obligație legală de a pune capăt violării și a repara consecințele acesteia în așa mod, încât să restabilească pe cât e posibil situația existentă înainte de violare (a se vedea *Former King of Greece and Others v. Greece* [GC], nr. 25701/94, § 72). În această cauză, reparația trebuie să aibă scopul de a repune reclamantul în situația în care el s-ar fi aflat dacă violarea nu ar fi avut loc.

La fel, repararea prejudiciului cauzat printr-o hotărâre judecătorească, prin care s-a încălcat un drept prevăzut de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, poate fi efectuat în primul rând prin modificarea (casarea) acesteia și numai apoi prin acordarea unei compensații pecuniare.

Respectiv, ținând cont de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauze cu încălcări similare și efectul acestor încălcări asupra reclamantului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că o compensație suficientă nu poate fi echilibrată doar prin simpla constatare a faptelor descrise. Astfel, suma de 43 de euro, solicitată de Agentul guvernamental, reprezintă o satisfacție echitabilă pentru încălcările constatate, fiind apreciată în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral, inclusiv costuri și cheltuieli.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite cererea de revizuire în limita susținută de Agentul guvernamental, a constata încălcarea drepturilor ÎM „GVG-Com” SRL garantate de art. 6 § 1 din Convenție și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, a casa decizia din 30 ianuarie 2013 a Curții Supreme de Justiție și a reține prezenta cauză în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinarea în ordine de recurs a recursului declarat de ÎM „GVG-Com” SRL împotriva hotărârii din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, cu acordarea unei satisfacții echitabile în beneficiul societății reclamante pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a articolului 41 din Convenție, în cuantum de 43 de euro în calitate de prejudiciu moral, inclusiv costuri și cheltuieli.

În conformitate cu art. 195 din Codul administrativ, 453, alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se admite cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova Oleg Rotari.

Se constată încălcarea drepturilor Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Se casează decizia din 30 ianuarie 2013 a Curții Supreme de Justiție în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ.

Se reține prezenta cauză de contencios administrativ în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului declarat de ÎM „GVG-Com” SRL împotriva hotărârii din 26 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

Se încasează din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Întreprinderii Mixte „GVG-Com” Societate cu Răspundere Limitată suma de 43 (patruzeci și trei) de euro, convertită în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului, în calitate de despăgubire pentru prejudiciu moral, inclusiv costuri și cheltuieli.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh

Nicolae Craiu

Maria Ghervas